

Bireysellik Ve Bencillik

Gönderen Kadir Hatipoglu - Aralık 09 2021 21:19:17

لأَخِيهِ -
أَوْ قَالَ
لِجَارِهِ -
مَا يُحِبُّ
لِنَفْسِهِ
«Sizden hiç biriniz kendi nefsi için dilediğini (dinî kardeşi için de
— Yahut komşusu için de — dilemedikçe (tam) îman etmiş
olamaz.» (Müslim, &lcirc;mân 19)
وَلاَ
تُؤْمِنُوا
حَتَّى
تَحَابُّوا
“Birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız.” (Müslim,
&lcirc;mân 24) İnsandaki benlik duygusu insanı kendini Allah’a şirk koşmaya kadar
götürebilir. Benlik duygusuna esir olan Şeytan Allah’a isyan etmiş ve
Adem’e secde etmemiştir. Benlik duygusuna esir olan Firavun
فَقَالَ
اَنَا۬
رَبُّكُمُ
الْاَعْلٰىؗ
 “ben sizin en yüce rabbinizim” (Naziât-suresi 24) diye
bilmiştir. İslam benlik duygusunu terbiye etmeye çalışmış ve ben duygusuna esir olmayan
nefsini terbiye eden, birçok güzel insan yetiştirmiştir. Müslüman olduğu
halde benlik duygusuna esir olanlar, İslam tarihi boyunca birçok problemin kaynağı
olmuştur. Ne yazık ki son dönemlerde Müslümanlar da bireysellik ve
bencillik daha da artış göstermektedir. İnsanların vefasızlığı ve bencilliği ile
karşılaştıça, bencil olmayan insanlarda kınadıkları bu davranışa yönelmektedirler.
Sosyal medya paylaşımlarında sıkça karşılaşıyoruz. Bencilliklerden şikayet edenlerin,
bundan sonra sadece kendime değer vereceğim paylaşımlarını. Allah resulü güzel
ahlaki tamamlamak üzere gönderilmiştir. Kınadığımız bir davranış bu kadar kolay
sahiplenmek Müslüman’ca bir davranış olmaz. Bu kadar kolay sahipleniyoruz
çünkü bencil olmaya çok meyyalız. Zaten bencilliğimizi ilan etmeden de
bencilce davranışlar içerisindeyiz. Hepimiz her şeyin en iyisini ben bilirim, her şeyin en
iyisini ben yaparım, her şeyin en iyisini ben düşünürüm havasındayız.
Hayatın merkezine kendimizi koyuyor bütün analizlerimizi, tartışılmaz doğrular gibi
dayatıp, farklı tahlilde bulunan Müslümanlara hakaret edebiliyoruz. Arkadaşlarımızla,
yakınlarımıza ilişkilerimizde öylesine bencilce davranışıyoruz ki, kendi nefsimizle ilgili olunca
çok basit şeyleri çok önemserken, bir başkası ile, hatta yakınımızla, hatta
arkadaşımızla ilgili hayatı bir konuya, önemsiz görebiliyoruz. İstiyoruz ki herkes bizimle
ilgilensin ama biz kimse ile ilgilenmeyelim. Hayat bizim etrafımızda dönsün istiyoruz.
Kendi yaptığımız şeyleri çok önemserken, insanlarında önemsemesini isterken,
biz başkaların yaptıklarını gereğince takdir etmiyor önemsemiyoruz. Bu kadar benciliz ama
bencil olduğumuzun da farkında değiliz. Gizli bir kibir yaşıyoruz sanki. Allah resulü
“لاَ
يَدْخُلُ
الْجَنَّةَ
مَنْ كَانَ
فِى قَلْبِهِ

مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ مِنْ
كِبْرٍ” "Kalbinde zerre miktar kibir bulunan
kimse asla cennete girmeyecektir” (Müslim, Îmân, 147)
buyurmuş. Rabbimiz de اِنَّ
اللّٰهَ لَا
يُحِبُّ مَنْ
كَانَ
مُخْتَالاً
فَخُوراًۙ
“Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseyi sevmez.” (Nisa-36)
buyuruyor. Peki, bu kadar bencil olup ta kibirli olmamak mümkün mü? Kibir;
insanın kendini başkalarından büyük görerek, kendini beğenmesidir. Tevazu ise
alçakgönüllü olmak, nefsinde bir üstünlük
görmemektir. Tevazu insanı kibirden korur. Tevazu insanı küçültmez
hatta büyütür. Kibirli insanlar bile, kibirli insanları değil mütevazı insanları
severler. Mütevazilik rol yaparak olmaz. İnsanın mütevazı olabilmesi için
gerçekten tevazu sahibi olması gereklidir. İnsanların vefasızlığı bizim bencilliğimizin mazereti
olmaz. Vefasızlıklara karşı bile vefa göstermek, İslam ahlakının gereği bir davranış olur.
Çünkü biz kötülüklere iyilikle karşılık veren bir
kültürün mensuplarıyız. Rabbimiz وَلَا
تَسْتَوِي
الْحَسَنَةُ
وَلَا
السَّيِّئَةُ
15;ؕ اِدْفَعْ
بِالَّتٖي
هِيَ
اَحْسَنُ
فَاِذَا
الَّذٖي
بَيْنَكَ
وَبَيْنَهُ
عَدَاوَةٌ
كَاَنَّهُ
وَلِيٌّ
حَمٖيمٌ “iyilikle
kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel olan
davranışla sav; o zaman bir de görecessin ki seninle aranızda düşmanlık bulunan
kimse kesinlikle sıcak bir dost oluvermiş!” (Fussilet-suresi 34) Biri sana
kötülük yapsa sen ona ne yaparsın? Sorusuna Hz. Ali (ra) her seferinde iyilikle
karşılık veririm cevabını vermiştir. Ömrü boyunca da kendine kötülük
yapanlara hep iyilik yapmıştır. Muhterem Müslümanlar! Aynı şekilde Hz. Yûsuf
(a.s.) da bizim için bu konuyu kavramamızda iyi bir misal olacaktır. O hayatı boyunca
sürekli kötülüklerle karşı karşıya kalmıştır. Çocukken kuyuya atıldı.
Mısır’da köle olarak satıldı. Ahlaken çok dengeli birisi olmasına rağmen
çırkin bir iftiraya uğradı ve hapse düştü. Ancak o uğradığı
kötülüklere sabretmesi, iyilikten vazgeçmemesi ve Allah’ın ona

verdiği hikmet ve yetenekten dolayı dumanlarını dost hline getirdi ve inde yaşadığı gayrimuslim lkenin ekonomisini idare eden yönetici konumuna ykseldi. Kur'an daki Yucirc;suf (a.s.) kıssasının sonunda şyle buyurulmaktadır: قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَاؕ اِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضٖيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنٖينَ “Allah bize iyilikte bulundu. Çünkü kim kötülükten sakınır ve sabredersse, şüphesiz Allah iyilik yapanların mükâfatını zayıf etmez, dedi.” (Yucirc;suf suresi, 90) Resûlullah (s.a.v.) şyle buyurmuştur: لاَ تَكُونُوا إِمَّعَةً تَقُولُونَ إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَحْسَنَّا وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا وَلَكِنْ وَطِّنُوا أَنْفُسَكُمْ إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا وَإِنْ أَسَاءُوا فَلاَ تَظْلِمُوا “‘İnsanlara iyilik yaparlarsa biz de iyilik yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz.’ diyen zayıf karakterli kimseler olmayın. Bilakis iyilik yaptıklarında insanlara iyilikle karşılık vermeyi, kötülük yaptıklarında ise onlara zulmetmemeyi alışkanlık hline getirin.” (Tirmizî, Birr, 113; Hadis No: 2007) Muhterem Kardeşlerim Bencillik konusunda hepimizin kendi nefsimizi sorgulamamız gerektigine inanıyorum. Burada nefsimize sormamız gerekiyor. Kendi düşüncelerimizi, kendi analizlerimizi, kendi dertlerimizi, sorunlarımızı önemediğimiz kadar, arkadaşlarımızın, dostlarımızın, kardeşlerimizin düşüncelerini, dertlerini, sorunlarını önemseyebiliyor muyuz? Ya

da ne kadar önemsiyoruz? Bu sorulara kendi iç dünyamızda samimi cevaplar vermemiz gerekiyor. Düşünce boyutunda öncelikle, kendi düşüncelerimizin mutlak doğruluğu, karşı düşüncelerin mutlak yanlışlığı anlayışından kurtulmamız gerekiyor. Kendi yanlışma payımızı hiçbir zaman unutmaya lâm ki, böyelce faklı düşünen ve farklı mezhep ve cemaatte olan Müslümanlara karşı daha anlayışla daha kardeşçe yaklaşı bilelim. Tartışmalarda kırıcı olmaktan kurtulalım. Davranış boyutunda, insani ilişkilerimizde benmerkezcilikten kurtulalım. İslam’ın ve toplumun maslahatını şahsi menfaatimizin üzerinde tutalım. Eşimize, dostumuza, arkadaşımıza, arkadaşlığımıza, değer verelim. Menfaate dayalı bir ilişki değil dostluğa kardeşliğe dayalı bir ilişki geliştirelim. İnsanlar vefasız diye bizde vefasızlık yapmayalım. Bize kötülük yapanlara bile iyilik yapabilecek erdemli bir tavır geliştirebilirsek, insanların hatalarını yanlışlarını hoş görecek, bağışlayacak bir gönül genişliği yakalayabilirsek, bencillikten ve bencil olmaktan kurtulabiliriz.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)